

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

15 april 2025

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Afwikkeling Programma Getij Grevelingen

Advies

1. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten (PS) waarmee PS geïnformeerd wordt over het voorstel tot opheffing van de reserve ontwikkelperspectief Grevelingen en Volkerak-Zoom (omvang € 15 mln) bij de Voorjaarsnota 2025.
2. Vast te stellen de publiekssamenvatting inzake afwikkeling Programma Getij Grevelingen.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

1. GS brief aan PS - Afwikkeling Programma Getij Grevelingen - DOS-2012-0002845
2. Bijlage Historie getij Grevelingen

1 Toelichting voor het College

Middels bijgaande brief informeren Gedeputeerde Staten Provinciale Staten, vooruitlopend op de voorjaarsbegroting, over de afwikkeling van het programma Getij Grevelingen en het opheffen van de reserve Ontwikkelperspectief Grevelingen en Volkerak-Zoom. Daarbij wordt Provinciale Staten voorgesteld om bij de Voorjaarsnota een besluit te nemen tot het vrijvallen van 15 miljoen euro aan reserves. Deze brief bevat informatie over:

- Financiële heroverweging
- Herallocatie vrijvallende middelen
- Bestuurlijke verplichtingen
- Gerelateerde opgaven

De provincie Zuid-Holland heeft zich jarenlang ingezet voor het programma Getij Grevelingen om ecologisch herstel en duurzame ambities te bevorderen. Door gebrek aan financiële prioriteit vanuit het Rijk is de inzet de afgelopen jaren minimaal geweest. De provinciale inspanning is geminimaliseerd, en het wordt voorgesteld om de reserve ontwikkelperspectief Grevelingen en Volkerak-Zoom met een omvang van €15 miljoen op te heffen en de middelen vrij te laten vallen bij de Voorjaarsnota van 2025.

Voorgesteld wordt om de verplichting die voortkomt uit de bestuursovereenkomst op te nemen in het weerstandsvermogen van de provincie. Daarmee blijft deze verplichting wel in beeld, maar hoeft hiervoor geen afzonderlijke reserve te worden aangehouden. Het bedrag wordt als risico opgenomen in het totale overzicht van incidentele risico's in de Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Op basis van de kans van optreden van het risico wordt een deel van het totale risico apart gehouden in de bufferreserve weerstandscapaciteit. De actualisatie hiervan vindt jaarlijks plaats bij Begroting en Jaarrekening.

De brief omvat nagenoeg geen historische context omdat in de afgelopen jaren brieven over de stand van zaken zijn gestuurd waarin de geschiedenis van het project als geheel uitvoerig is weergegeven. Naar deze brieven wordt dan ook verwezen voor meer informatie over de historische context en de inhoudelijke achtergrond van het project.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag exclusief BTW	: € 15.000.000,00
Programma	: Ambitie 5 - Versterken natuur in Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

n.v.t.

2 Voorafgaande besluitvorming

De samenwerking getij Grevelingen is gebaseerd op de bestuursovereenkomst getij Grevelingen uit februari 2019. Deze bestuursovereenkomst beschrijft de rol van het bestuurlijk overleg getij Grevelingen. Zowel de primaire doelen als de meekoppelkansen, tezamen reden voor de regio om mee te doen, staan onder druk door de keuzes die het Rijk onderweg heeft gemaakt en door de enorme onderschatting van het benodigde budget.

3 Proces

Het rijk is aan zet. De regio heeft haar positie de laatste jaren niet alleen kenbaar gemaakt maar ook consequent ingenomen. De regio heeft geprobeerd de druk op het rijk te houden om dit op de eerste plaats voor de ecologie noodzakelijke traject niet van de haak te laten vallen. Ondanks de grote

financiële consequenties voor de rijksbegroting. Die worden extra benadrukt doordat getij Grevelingen onderdeel is van de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Getij Grevelingen is niet het enige project daarin wat niet gerealiseerd kan worden voor het bedrag dat daarvoor aanvankelijk was gereserveerd. Bij de kabinetsformatie van 2024 zijn geen extra middelen beschikbaar gesteld. Dit betekent dat, naast de reeds gereserveerde middelen binnen de Rijksbegroting, er geen aanvullende financiering wordt vrijgemaakt voor de uitvoering van het project. In de vorige collegeperiode is er een fors beroep gedaan op de provincie Zuid-Holland voor de organisatie van het hele programma Grevelingen, als structuur voor onder meer dit rijksproject. Na het nemen van de MIRTII beslissing over de doorlaat in de Brouwersdam ontstond aan rijkszijde twijfel over de uitvoerbaarheid en werd de plan uitwerkingsfase uitgesteld. Ook is besloten om eind 2023 tot een afronding te komen van deze programmatische inzet, aangezien het Rijk een terugtrekkende beweging maakt en geen middelen vrijmaakt. De laatste anderhalf jaar is de inzet dan ook teruggebracht tot de minimale inspanning om het netwerk en de positie van de regio in stand te kunnen houden. Dit is gemarkeerd met een werkbezoek met raden en staten in september 2024, zodat alle betrokken een goed beeld hebben kunnen vormen van de opgave die blijft liggen. De terugtrekkende beweging van het rijk op getij Grevelingen zet door. In de begroting 2025 en verder zijn geen middelen gereserveerd anders dan de reserve. Daarnaast is er geen zicht op concrete prioritering binnen het programma ecologie aanpak grote wateren PAGW. Dit geeft aanleiding om de reserve ontwikkelperspectief Grevelingen en Volkerak-Zoom (€ 15 mln) op te heffen en de middelen te laten vrijvallen. De onderhavige bestuursovereenkomst blijft van kracht en wordt daarom opgenomen in het weerstandsvermogen. Daarmee blijft deze verplichting wel in beeld, maar hoeft hiervoor geen afzonderlijke reserve te worden aangehouden. Het Rijk zelf houdt de Beschikbare middelen (inclusief indexering en projectkosten plusminus 170 mln) geoormerkt beschikbaar voor getij Grevelingen binnen de programmabegroting van het PAGW.

4 Participatie en rolneming

Voor het vervolg van de aanpak in de Grevelingen zal het college zich beraden op de gewenste rol en samenwerkingsvorm. Dit is een cruciaal onderdeel van de volgende fase in dit traject. Twee uitgangspunten staan daarbij op dit moment centraal. Eerst zal duidelijk moeten worden welke richting het rijk nu in wil slaan. Voorts blijft de regio dit onderwerp gezamenlijk behandelen om te zorgen dat alle beoogde maatschappelijke doelen in het vizier blijven.

[Nadere informatie over de participatieparagraaf](#)

5 Communicatiestrategie

Middels bijgaande brief wordt aan PS voorgesteld om bij de Voorjaarsnota een besluit te nemen tot het vrijvallen van 15 miljoen euro aan reserves. In die brief is meer toelichting opgenomen over de totstandkoming van deze keuze.